

- De videre detaljer må vi jobbe videre med, hvordan vi former omgivelsene inne og ute, for eksempel. Slik vi tenker nå har vi lagt grunnlaget for et konsept som vi kan rulle ut i hele Drammen. Der beboerne leier eller eier boligen. Så bra synes vi at prosjektet ser ut til å bli, avslutter Margareth Lien.

Etablerer helseknutepunkter i bydelene

Antall eldre i Drammen er beregnet til å øke med 25 prosent innen år 2025 og med 100 prosent innen år 2040. Antall tjenestemottakere antas å øke, men de økonomiske rammene forventes ikke å stige tilsvarende.

Kommunens hovedmål er derfor å utvikle bærekraftige tjenester av høy kvalitet i nært samarbeid med den enkelte, nærmiljøet og frivillige. Å utvikle helse og omsorgsdistriktene i Drammens bydeler til helseknutepunkter er et ledd i dette. Knutepunktene skal være arenaer for sosiale aktiviteter, base for hjemmebaserte tjenester, forebyggende helseteam for eldre, livsløpsboliger, og livsgledesykehjem med mer.

«Personer med demens ender ofte på sykehjem, selv om dette tilbudet i liten grad er tilrettelagt for denne målgruppen ...»

- Helseknutepunktene skal ha et langt bredere tilbud enn dagens helse og omsorgsdistrikter. De skal også tilrettelegges ytterligere for samarbeid med frivillige, skoler, barnehager og andre for å bidra til økt helse og trivsel til innbyggere uavhengig av alder og diagnose, sier Maria Bergli, planrådgiver Drammen kommune.

Et veiskille

Helseknutepunktene skal utvikles i prioritert rekkefølge fram mot 2035, med Åskollen helse og omsorgsdistrikt som det første. Den planlagte utviklingen innebærer et tydelig veiskille innen helse og omsorgstjenestene. Drammen kommune har relativt mange institusjonsplasser i dag, andre alternative boligtilbud er i liten grad utviklet.

- Sykehjem har vært løsningen, selv for personer som kunne bodd hjemme med mer forebyggende tjenester eller tilrettelegging. Personer med demens ender ofte på sykehjem, selv om dette tilbudet i liten grad er tilrettelagt for denne målgruppen, noe som også fratar den enkelte privatliv, sier Maria Bergli, planrådgiver Drammen kommune.

Storsatsing strandet i Sandefjord

Sandefjord kommunes planer om et stort nytt sykehjem for 174 personer med demens blir sannsynligvis lagt på is. Løsningen var inspirert av landsbytankegangen.

- Prosjektet i sin nåværende form ser ut til å bli stanset grunnet økonomi, opplyser kommunalsjef for helse, sosial og omsorg i den nye, sammenslåtte Sandefjord kommune, Lise Tanum Aulie. Målet var at dette skulle bli et av Norges største botilbud tilrettelagt for personer med demenssykdom. Nå må det tenkes nytt om hva pengene skal gå til.

- Vi snakker ikke om kostnadsprekk, for sykehjemmet er jo aldri blitt bygget. Men når beregninger viser at en gjennomføring av de opprinnelige planene ville medført en prisøkning på flere hundre millioner kroner må det sannsynligvis sies stopp, fortsetter Aulie.

Nær dobbelt pris

Prosjektet vil fram til oktober derfor være i en revideringsfase, med det som mål å få en mer kompakt løsning, og på den måten få ned kostnadene. Samtidig vurderes reovering og eventuelt påbygg av et eksisterende sykehjem som etter planen skulle nedlegges. I 2015 ble det nye sykehjemmet anslått å skulle koste 474 millioner kroner. Etter de siste beregningene kunne den endelige prisen blitt over 800 millioner kroner.

- Prosjektgruppen arbeider nå med å tilpasse og videreføre målene om et sykehjem for personer med demens med hjemlige omgivelser, individtilpasset pleie, omsorg og behandling samt tilrettelagte aktivitetstilbud - om enn i et mer kompakt og mindre omfang. Planen er at politikerne skal kunne ta stilling til et nytt prosjekt i løpet av oktober og november måned, opplyser kommunalsjefen.

Landsbypreget

Forprosjektet som Planforum Arkitekter AS hadde levert, kalt Sandefjordsmodellen, hentet inspirasjon fra nyere sykehjem i inn og utland samt demenslandsbytankegangen. Fra prospektet siteres: «Sandefjordsmodellen skal vektlegge hjemlige omgivelser, ha en individtilpasset pleie, omsorg og behandling, samt ha et tilrettelagt aktivitetstilbud i nært samarbeid med frivillige ildsjeler. Opplevd verdighet i synlige handlinger fra den enkelte pasient og dens pårørende vil ha høyeste prioritet.»

- Det er dokumentert at tilrettelagte bo- og behandlingstilbud for personer med demens har en positiv effekt på berørtes livskvalitet. Med fokus på riktig utforming og organisering kan kommunen utnytte egne driftsressuser bedre, sier Planforums daglige leder Ingeborg Lieth Årøe.